

UPPLAND

Årsbok

*för medlemmarna i
Upplands Fornminnes-
förening*

1950

UPPLANDS
FORNMINNESFÖRENING
FÖRLAG

R e d a k t i o n :

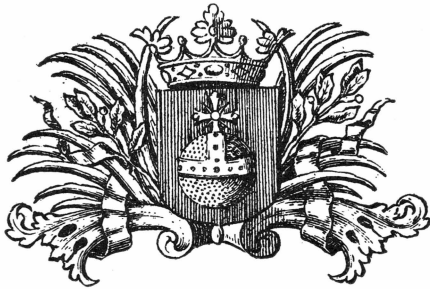
NILS SUNDQUIST
(Årsbokens redaktör)

NILS ÅLENIUS

H E L G E G A D

UPPSALA 1950

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI AB

*H*EMBYGDSARBETET I UPPLAND har även under sist-förflutna arbetsår varit livligt. När man tar del av rapporterna från de många hembygdsföreningarna, finner man att livaktigheten ofta tagit sig uttryck i räddandet av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och gårdar. Några exempel skola ges.

I Vänge har en hembygdsförening bildats för att i första hand rädda och bevara på sin ursprungliga plats den ståtligt belägna väderkvarnen vid Ekeby by. Kvarnen är en timrad åttkantig byggnad av för uppländska förhållanden ovanlig konstruktion.

I Tegelsmora har hembygdsföreningen, vars lokalfråga många år varit brännande, fått övertaga den gamla Klockargården som musei- och samlingslokal. Byggnaden torde härröra från mitten av 1700-talet men har genom ett flertal förändringar erhållit nyare karaktär. Genom sin rymlighet och sitt utmärkta läge kommer Klockargården att betyda mycket för Tegelsmora hembygdsförenings verksamhet.

På liknande sätt synes Skogs-Tibbles hembygdsförenings lokalfråga stå inför sin lösning. Föreningen har nämligen fått tillstånd att övertaga socknens gamla komministerboställe

sedan ny prästgård uppförts. Byggnaden, i vilken plats kommer att beredas för föreningens rika kulturhistoriska samlingar, måste flyttas från sin plats, ehuru den nya tomten ännu icke utsetts.

Den av Domänverket delvis skänkta gården från Dannebo, Forsmarks socken, har av Valö-Forsmarks hembygdsförening flyttats och återuppförts i Vigelsboäng. Ävenså planerar föreningen att förvärva den kulturhistoriskt intressanta boden från Karö i Valö socken.

I Edsbro har hembygds- och föreläsningsföreningen vid sin Gammelgård återuppfört den av Holmens bruk till föreningen skänkta gården från Björksättra. Invigningen skedde vid en folkfest 16 juli 1950.

Den av Korsnäs Sågverks A. B. till Knutby-Bladåkers fornminnes- och hembygdsförbund skänkta s. k. Domaregården från Åsby har återuppförts på Gammelgården, som därigenom blivit helt kringbyggd.

I Litslena har hembygdsföreningen återuppfört bastun från Kälsta by vid Hummelsta, där mark upplåtits av biodlare J. H. Söderlund, som samtidigt överlåtitt gårdens gamla väderkvarn till föreningen.

Torstuna hembygdsförening hoppas att kunna inviga sin hembygdsgård vid Härled sommaren 1951.

I Västerlövsta har hembygdsföreningen kunnat utöka sin förnämliga hembygdsgård med en uthuslänga, inköpt från Sävne.

I Börje har Åkerby-Börje hembygdsförening påbörjat uppförandet av sin hembygdsgård med utgångspunkt från det stolpförsedda portluder, som föreningen förvärvat från Altuna i Börje, och stugan från Örnsättra i Jumkil.

Det uppräknade får räcka. Det visar på ett påtagligt sätt med vilken arbetslust och entusiasm vårt landskaps hembygdsföreningar gå till sitt värv. Upplands fornminnesförening sänder dem alla sin hälsning och uttalar förhoppning om att ekonomiska möjligheter skall beredas dem att fullfölja vad som påbörjats.